SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

SVENSKA RIDSPORTFÖRBUNDET
Disciplinnämnden (DIN)
Ärende nr 2024–11
Protokoll upprättat 2025-02-19

Ledamöter deltagande i beslutet: Cecilia Tholse Rogmark, ordförande, Anna Thorstensson, referent, Tundi Andersson, Jenny Johansson, Jörgen Larsson, Hans-Anders Odh, Mikael Sedolin.

Saken
Sedering av häst på tävlingsplats

Beslut
att meddelas 2025-03-07:

Disciplinnämnden belsutar om tillrättavisning enligt TR I moment 112.2, 112.7, 174.3.12, samt Code of Conduct punkterna 1, 2, 3 och 8.

Bakgrund
Vid tävling hos Henriksdals Ryttarförening 21 april 2024, där den anmälda ryttaren tävlade med hästen, har det uppkommit en situation gällande behandling med otlillåten substans av häst under tävlingsperioden. Hästen i fråga är 7 år och är svår och lasta. Därför har ryttaren – för att kunna lasta hästen efter avslutad ritt – frågat tävlingsveterinären på plats om att sedera hästen inför hemresan.
Detta skedde vid tre olika tävlingstillfällen, Lunds CRF 23 mars, Skabersjö RF 13 april och Henriksdals RF 21 april. Frågor uppstod då om en häst som behöver sederas för att kunna lastas är i tävlingsmässigt skick, om det är tillåtet att sedera under tävlingsperioden och om det kan anses vara nödfall varje gång hästen ska lastas.

Anmälaren har till stöd för sin talan uppgett i huvudsak följande
Efter avslutad ritt passerade ekipaget tävlingsveterinär på väg från banan till parkeringen, veterinären befann sig på besiktningsplatsen, ryttaren hade således inte försökt lasta hästen. Ryttaren beställde en spruta lugnande med lugnande medel till hästen för att kunna lasta den. Ryttaren påpekade att det brukade hästen få då den var svårlastad. Veterinären ifrågasatte och undrade över detta, men utförde den begärda förfrågan.

Fallet diskuterades senare med överdomare, veterinär och sekretariat. De ifrågasatte hur hästen kommit till tävlingen och om det var i enlighet med Code of Conduct samt om hästen var i tävlingsmässigt skick när den inte gick att lasta.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

ÖD och domare bestämde sig för att diskutera med ryttaren. Ryttaren berättade då att hen bremsat hästen som stod inne i transporten för att åka till tävlingplatsen. ÖD ansåg att hästen behövde tränas i lugn miljö för att exempelvis lastas och köras. Att åka till en tävlingsplats i det läget kanske inte var rätt plats för sådan träning.

Efter ritten gick hästen inte att komma nära för att lyssna på hjärta eller sticka för injektion. Injektioner med 0,5 ml domodin tillfördes enligt tävlingsveterinären under bremsning intravenöst. Detta var inte är tillräckligt då hästen ändå inte gick att lasta. Därför sederades med ytterligare 0,3 ml domodin intravenöst. Tävlingsveterinären informerade ryttare om gällande karenstider.

Hästen är 7 år och hade vid tillfället bara startat i två tävlingar. ÖD kontaktade tävlingsveterinären från de två tidigare tävlingarna. Denne bekräftade att hästen fått lugnande droger på båda platserna. Vid ett av tillfällerna sparkade hästen sönder transporten på vägen dit. Ryttaren valde därför att rida hästen hem iställer för att köra den.

Den anmälda har i huvudsak uppgivit följande
Ryttaren anser att det som anmälarna beskrivit är till stora delar korrekt kring händelseförloppets skeende. Parterna är eniga om händelseförloppet vid denna tävling.

Ryttaren vill också påpeka följande:

- Att hästen varit lite svår men att hen ville ge hästen en chans och köpte hästen.
- Vid hämtandet informerades hen om att hästen fått Plegicil och Domosedan, men hade innan dess ombetts att ha med en sällskapshäst då hästen tidigare haft problem att åka lastbil.
- Hästen har sedan den köptes lastträning nästintill dagligen, i både transport och lastbil.
- Det dröjde drygt två månader av lastträning tills dess att ryttaren bedömde att hästen kunde åka till tävling.
- Från den första tävlingen som anmälaren beskrivit lyckades hästen komma loss och ta sig ut genom framdörren på transporten. Den kunde därefter ridas sista biten till tävlingsplatsen för att undkomma trafik.
- Då hästen skulle transporteras hem hörde ryttaren av sig till tävlingsveterinären på plats och bad om att få hästen sederad för att ge den så goda erfarenheter och minska skaderisken på vägen hem.
- Även denna gång hade ryttaren med en sällskapshäst för att kunna minska olycksrisken.
- Tävlingsveterinären var mycket behjälplig och var den som instruerade om att lasta med en jacka runt hästens huvud. Hästen kunde sedan säkert transporteras hem efter att ha startat felfria klasser och fått goda erfarenheter.
- Vid nästföljande tävling åkte hästen med ryttaren bak i transporten och hoppade en felfri klass.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

- För att kunna ge hästen fler goda erfarenheter och minska eventuell olycksrisk diskuterade ryttaren med tävlingsveterinären på plats om man skulle kunna ge sedering, vilket sedan gjordes.
- Hästen fortsatte sedan lastträna med goda resultat, med tanken att tävla på annan tävling utan att ryttaren skulle behöva åka i transporten eller sedera hästen, då den tävlingsplatsen endast ligger tolv minuter från hemmastallet.
- När hästen skulle lastas inför den aktuella tävlingen på lördagen uppstod problem och det tog längre tid än beräknat. Då valde ryttaren att i stället ta tid på sig och lasta i lugn och ro och i stället försöka ta sig till tävlingen dagen efter.
- På söndagen gick lastningen bättre, men tog fortfarande längre tid än vanligt. Ryttaren valde att åka med hästen bak i transporten, redo med en brems då hästen verkade vara lite spänd. Väl på tävlingsplatsen startade hästen med en mycket fin runda och var väl redo för uppgiften.
- Ryttaren frågade tävlingsveterinären om hästen kunde sederas vid hemresan, då ditresan tyvärr återgått i lite gamla mönster trots stora framsteg.
- Tävlingsveterinären påpekade då att nästa gång skulle ryttaren höra av sig vid särskilda önskemål innan, så veterinären skulle kunna vara mer förberedd. Ryttaren svarade att det inte var tanken att det skulle behövas denna tävling och förhoppningsvis inte heller skulle behövas i framtiden. Det vore dock bra om hästen, som var lite mer orolig än tidigare, kunde komma säkert hem med tanke på tidigare incident.
- Hästen har sedan dess fortsatt lastträna och åker nu som en vanlig häst. Den har fortsatt inte åkt på någon tävling då detta inte varit den huvudsakliga målbilden utan vad som legat av största vikt är att hästen ska vara säker vid all hantering.
- Ryttaren tycker det är fel att påstå att det är satt i system att sedera hästen efter tävling då det hänt tre gånger, hela tiden med hästens bästa i åtanke, och att ryttaren inte har någon vinning av detta utöver goda erfarenheter för hästen.
- Principen är densamma som ryttaren vet att många andra gör vid till exempel skoning och klippning, att de sederar hästarna de första gångerna för att ge hästen goda erfarenheter.
- Att träna hästen att lastas hemma och på andra platser har varit viktigt för ryttaren, inte ur tävlingssynpunkt, utan för att utveckla hästen och kunna transportera denna vid ett tillfälle då en skada eller sjukdom uppkommer.
- I samråd med tävlingsveterinären kontollerades hästen innan avfärd så att hästen var lagom sederad för att åka resan hem.
- Slutligen, att ryttaren är mycket mån om djur i allmänhet och börjat studera veterinärmedicin.

Vad DIN ska pröva

DIN har att pröva om den anmäldas agerande är bestraffningsbart enligt reglerna i tävlingsreglementet TR, Code of Conduct, Svenska Ridsportförbundets bestämmelser om otillåten medicinering (BOM) och Riksidrottsförbundet RF:s stadgar. Kan det anses vara i enlighet med

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

dessa regler att sedera en häst för hemfärd från tävling med en otillåten medicineringssubstans? Är hästen är i tävlingsmässigt skick under dessa förutsättningar?

Tillämpliga regler
TR I moment 112 Ryttarens ansvar
”Ryttare som ska delta i ridsporttävling i Sverige respektive i internationell tävling har ansvar för att över allt prioritera hästen välmående, och att:…

…2. Förvissa sig om att startande häst är i tävlingsmässigt skick…

…7. Förvissa sig om att hästen är erforderligt tränad för tävlingsdeltagande.”

TR I moment 174. 3. Förbjudna åtgärder
”Varje åtgärd mot häst, oavsett uppsåt eller oaktsamhet, som har karaktär av bestraffning är otillåten hantering av häst, inkluderande, men inte begränsat till, användande av utrustning som kan skada eller sarga hästen. Exempel:…

…3.12. Bremsning.”

Svenska Ridsportförbundets bestämmelser om otillåten medicinering (BOM)
”Bruk av otillåten substans…

…2.2 Bruk eller försök till bruk av otillåten medicinering eller otillåtna metoder

2.2.1. Det är varje ansvarig persons ansvar, tillsammans med dennes medhjälpare, att säkerställa och att inga otillåtna substanser brukas. Det krävs inte att ansvarig person, och/eller dennes medhjälpare begått en förseelse avseende bruk av otillåten substans eller otillåten metod med uppsåt eller genom fel eller försummelse för att en medicineringsförseelse ska föreligga. Däremot är det nödvändigt att visa uppsåt vid försök till bruk av otillåtna substanser eller otillåtna metoder, i enlighet med definitionen av försök.

2.2.2 Effekten av eller syftet med bruket eller försök till bruk av otillåtna substanser eller otillåtna metoder är inte av avgörande betydelse. Det är tillräckligt att otillåtna substanser eller otillåtna metoder har brukats eller har försökts brukas under ett evenemang, tävling eller träning för tävling under tävlingslika former för att en medicineringsförseelse ska ha skett…

2.6 Administrering eller försök till administrering av otillåten substans”

Definitioner
”Administrering.
Tillhandahålla, förse, övervaka, underlätta, eller annars medverka i bruk eller försök till bruk av en förbjuden substans eller förbjuden metod, av en annan person. Denna definition ska inte inkludera agerande av veterinär personal gällande otillåten substans eller otillåten metod som använts för

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

lagliga veterinära och/eller terapeutiska ändamål, eller annan skälig anledning t ex administrerat vid nödfall på en tävling."

"Bruk.
Varje form av nyttjande, användning, injektion, intagande, konsumtion eller utförande på vilket sätt det vara må av en förbjuden substans eller förbjuden metod.

Inom tävling/meeting/evenemang.
Tidsperiod för tävling/meeting/evenemang som definierat i TR. Tävlingen/meetinget/evenemanget börjar vid sekretariatets öppnande och slutar 30 minuter efter sista klassens avslutande."

"Code of Conduct
1) Inom all hästsport är omsorgen om och omvårdnaden av hästen av yttersta vikt.

2) Hästens välbefinnande skall alltid komma i första hand, före krav från uppfödare, tränare, ryttare, ägare, hästhandlare, organisatör, sponsorer, media och funktionärer.

3) Hästens hälsa och välfärd måste garanteras vid all hantering av hästens väl som vid all veterinär behandling.

8) Hästen är en levande varelse och detta måste beaktas vid all ridning och träning."

DIN gör följande bedömning
Enligt TR I moment 112 har man som ryttare, som deltar i ridsporttävling, ansvar för att prioritera hästens välmående över allt annat och därmed bland annat förvissa sig om "att startande häst är i tävlingsmässigt skick och att hästen är erforderligt tränad för tävlingsdeltagande".

Det blir tydligt i detta fall, genom de uppkomna situationerna som inträffat på flera tävlingsplatser, att hästen inte är erforderligt tränad för tävlingsdeltagande. Detta då den i princip inte går att lasta hästen utan att den är sederad. Ryttaren har försökt lösa situationen dels genom att fråga tävlingsveterinär om sedering efter avslutad tävlingsdag, dels genom att stå inne i transporten med bremsen i beredskap och för att komma till tävlingsplatsen, eller som vid ett tillfälle att rida till tävlingsplatsen. DIN vill påminna om att enligt TR I moment 174.3.12 faller även bremsning under otillåten hantering av häst och är därmed straffbart.

Hästens tävlingsmässiga skick är A och O för att man ska kunna tävla med en häst. Det finns därför tydliga regler om både välfärd, doping och otillåten medicinering. Reglerna har i syfte att skydda hästarna under tävling, till exempel genom att veterinärbesiktiga hästarna innan start eller ta dopingprover för att se om hästarna är medicinerade eller dopade. Om det finns någon tvekan om hästens välfärd kan avstängning redan på tävlingsplatsen bli aktuellt. Det är viktigt att poängtera

att alla hästar är kanske inte redo för att åka på tävling, då det kan utgöra en stressig situation för vissa hästar.

Ryttaren beskriver att hen vill ge hästen en bra erfarenhet och därför sederat hästen för hemfärden vid tre tillfällen. Ryttaren jämför det med till exempel klippning eller skoning hemmavid. DIN anser inte att det går att jämföra dessa situationer, då man på hemmaplan kan behandla hästen med en otillåten medicinderingssubstans eftersom den inte är under tävling. Dessa substanser får användas utanför tävling, om man beaktar gällande karenstider.

Men inom tävlingsperioden kan man inte behandla hästar hur som helst. Inom tävlingsperioden gäller strikta regler för behandling med otillåten medicineringssubstans, både under Djurskyddslagen, Svenska Ridsportförbundets bestämmelser om otillåten medicinering (BOM) och inom Svenska Ridsportförbundet gällande karenstider.

Substanserna domsesedan och domodin har en karenstid på 96 timmar, likaså gäller för injektion/infusion oavsett preparat, 96 timmar karenstid. Dessutom från ett generellt välfärds- och dopingperspektiv och med tanke på sportens anseende, kan man enbart tillåta att injicera hästar på tävlingsplatsen när det är en nödsituation, och inte som i det här fallet då det snarare blivit en vana att medicinera hästen för att den ska gå att lasta. Injektioner ska bara användas vid akut- och nödfallssituationer efter veterinär bedömning. DIN anser inte att den uppkomna situationen är av den karaktären.

Det ska även noteras att enligt SvRF:s BOM är *”Bruk”* definierat som *”varje form av nyttjande, användning, injektion, intagande, konsumtion eller utförande på vilket sätt det vara må av en förbjuden substans eller förbjuden metod”.*
”Administrering” är definierat som *”tillhandahålla, förse, övervaka, underlätta, eller annars medverka i bruk eller försök till bruk av en förbjuden substans eller förbjuden metod, av en annan person”.*
I dessa definitioner inkluderas inte agerande av veterinär personal gällande otillåten substans eller otillåten metod som använts för lagliga veterinära och/eller terapeutiska ändamål, eller annan skälig anledning, till exempel administrerat vid nödfall på en tävling.

Standardstraffet för bruk eller administrering av otillåten substans under tävlingsperiod är sex månaders avstängning.

Det kan förtydligas genom att begreppet ”*Inom tävling*” definierat i SvRF:s BOM är identiskt med TR I. Tävlingen börjar vid sekretariatets öppnande och slutar 30 minuter efter sista klassens avslutande. Det innebär att det är förbjudet att bruka eller administrera en otillåten medicineringssubstans under själva tävlingsperioden, med undantag av akuta fall som anses nödvändiga enligt veterinärs bedömning. Hästen i fråga blev därmed behandlad under tävlingsperioden. Den återstående frågan blir om det kan anses som nödfall.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

DIN noterar att hästen tävlats tre gånger, att ryttaren gjort en hel del för att träna hästen för transport, och ryttarens motivering till varför hästen skulle sederas, alltså för att få en bra erfarenhet.

DIN anser dock inte att man ska sedera hästen och injicera den med lugnande vid varje tävling, då det inte kan anses vara en akut- eller nödfallssituation varje gång en häst ska transporteras hem från en tävling.
DIN noterar också att detta skedde vid tre olika tävlingstillfällen, hos Lunds CRF 23 mars, Skabersjö RF 13 april och Henriksdals RF 21 april, allt inom loppet av en månad.

Om man provar att åka till tävling och det händer en gång, att hästen inte går att lasta och för att komma hem behöver den sederas, kan det så klart vara en engångsföreteelse. I detta fall var första gången i Lund en sådan händelse, då det fanns risk för att hästen skulle skada sig och andra. Veterinären hjälpte till med att sedera hästen för hemfärd. Vid andra gången, var det en liknande situation, och man kan kanske förstå om ryttaren vill prova att åka till tävling en gång till i hopp om att det var en engångsföreteelse och för att se om det skulle gå bättre. Men när ryttaren gör samma sak en tredje gång inom loppet av i princip en månad, blir det snarare att sätta i system att sedera hästen för hemfärd. Om det är systematiskt och en kalkylerad risk varje gång att sedera hästen inför hemfärd, ett så kallat upprepat beteende, kan påföljd som exempelvis avstängning bli aktuell.

Tävlingsveterinärer är statens offentliga veterinär som agerar genom förordnande av Jordburksverket, med en egen bedömning om hästens välfärd. De har i uppgift att se till att djurvälfärden upprätthålls på tävlingsplatsen. Det är inte dennes uppgift att behöva sedera en häst som inte är tillräckligt tränad för att åka på tävling för att hästen ska gå att lasta.

DIN anser inte att sederingen i dessa fall är att anse som en akut- eller nödfallssituation. Av det följer att hästen inte är tillräckligt tränad för att åka på tävling och därmed inte är i tävlingsmässigt skick.

DIN tar dock med i bedömningen att ryttaren har försökt att lastträna hästen innan tävling och har haft för avsikt att ge hästen en bra upplevelse. Ryttaren har dessutom kontaktat veterinär på platsen för administrering av otillåten substans, vilket är den korrekta vägen vid eventuell medicinering.

DIN finner däremot att det är att sätta i system att sedera hästen för hemfärd tre gånger inom en månad, ett så kallat upprepat beteende. Med den bakgrunden gör DIN bedömningen att ryttaren ska få en tillrättavisning enligt enligt TR I moment 112.2, 112.7, 174.3.12, samt Code of Conduct punkterna 1, 2, 3 och 8.

DIN har varit enig i sin bedömning. Parterna har fått ta del av samtliga inkomna handlingar i ärendet.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Överklagande
DIN:s beslut får senast 2025-03-28 överklagas hos Riksidrottsnämnden RIN.
Adress: riksidrottsforbundet@rf.se
Postadress: Riksidrottsförbundet, Idrottens Hus, Box 11016, 100 61 Stockholm.
Ange ärendets nummer som referens.

Cecilia Tholse Rogmark
Ordförande

Anna Thorstenson
Referent